

Oikaisuvaatimus koskien kunnanhallituksen 30.10.2023 päätöstä vuoden 2024 presidentinvaalien ja europarlamenttivaalien vaalilautakuntien ja -toimikunnan valinnasta ja suositusta kotiaänestyksen vaalitoimitsijoista/ Salmela

Kunnanhallitus 11.12.2023 § 306
607/00.00.00/2023

Valmistelija hallintojohtaja Riina Kivistö

Lempäälän kunnanhallitus päätti kokouksessaan 30.10.2023 § 257 vuoden 2024 presidentinvaalien ja europarlamenttivaalien vaalilautakuntien ja -toimikunnan kokoonpanot sekä antoi suosituksensa kotiaänestyksen vaalitoimitsijoista.

Lempäälän kunta on vastaanottanut 28.11.2023 Katja Salmelan oikaisuvaatimuksen ko. asiassa. Oikaisuvaatimus on tämän esityslistan liitteenä.

Katja Salmela on ko. asiassa asianosaisasemassa. Päätöksen tiedoksi on lähetetty asianosaisille kirjeitse 22.11.2023. Näin ollen Katja Salmelan oikaisuvaatimus on tullut kuntaan muutoksenhakuajan puitteissa ja se tulee siten käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen käsittely

Oikaisuvaatimuksessa todetaan, että kunnanhallituksen päätös olisi virheellinen, koska se ei huomioi edellisten kuntavaalien tulosta. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että asia käsitellään uudelleen huomioiden puoluesuhteet sekä viittaus siihen että tasa-arvolainsäädäntöä ei tulisi soveltaa kirjaimellisesti.

Naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain 4 a §:n mukaan kunnallisessa toimielimessä kunnanvaltuustoa lukuun ottamatta tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Tasa-arvolain vaatimuksen tulee toteutua erikseen jäsenten ja varajäsenten osalta. Tasa-arvolainsäädännön soveltamiseen ei ole annettu kunnille liikkumavaraa, joten kunnanhallituksen on tullut noudattaa päätöksessään tasa-arvolakia. Kunnanhallitus on noudattanut päätöksessään tasa-arvolakia niin jäsenten kuin varajäsentenkin osalta, joten päätös on näiltä osin lainmukainen.

Kunnanhallituksen 30.10.2023 § 257 päätöksen esittelyssä on todettu mm. vaalilautakuntien jäsenten kelpoisuutta koskevassa osiossa seuraavaa: ”Jäsenten ja varajäsenten on oltava kuntalain mukaan vaalikelpoisia kunnan luottamustoimeen. Lisäksi sekä jäsenten että varajäsenten on mahdollisuuksien mukaan edustettava niitä puolueita, jotka asettivat ehdokkaita edellisissä (vuoden 2023) eduskuntavaaleissa siinä vaalipiirissä, johon kunta kuuluu.”

Vaalilain § 15 mukaisesti kunnanhallituksen tulee ”mahdollisuuksien mukaan” valita vaalilautakuntien ja -toimikunnan jäseniksi edellisiin eduskuntavaaleihin ehdokkaita asettaneiden puolueiden edustajia. Lainsäädäntö antaa siis kunnille mahdollisuuden soveltaa ko. lainkohtaa parhaaksi katsomallaan tavalla. Oikeusministeriö on kannanotoissaan korostanut kuntien velvollisuutta erityisesti huolehtia vaalilautakuntien riittävästä jäsenmäärästä. Kunnanhallitus on huomioinut päätöksessään nämä molemmat edellä selostetut seikat, joten päätös on laillinen myös näiltä osin.

Lempäälän kunnanhallitus on tekemässään päätöksessä huomionnut kattavasti eri puolueet vaalilautakuntien jäseniä ja varajäseniä nimetessään. Lempäälässä vaalipäivänä työskentelevät niin vaalilautakuntien jäsenet kuin varajäsenetkin vaalitehtävissä.

Oikaisuvaatimuksen ratkaisu

Oikaisuvaatimuksen vaateiden selvittämisen yhteydessä ei ole noussut esiin laillisuusvirheitä, joten oikaisuvaatimus tulee hylätä perusteettomana.

Lisätietoja hallintojohtaja Riina Kivistö, puh. 040 133 7485

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää hylätä Katja Salmelan tekemän oikaisuvaatimuksen perusteettomana.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.
Otteet	Katja Salmela
Tiedoksi	Keskusvaalilautakunta